

„Edinost“
Izaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.
Naročnina znaša:
za celo leto 34 kron
za pol leta 17 „
za četrt leta 8 „
za en mesec 3 kroni
Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se uprava ne odziva.
V tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 avč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 avč.).
Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi
Se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Pošlana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.
Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.
Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.
Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piscoio št. 3, II. nad-ur.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Vabilo

na

javno zborovanje

katerega sklicuje

politično društvo „Edinost“

v nedeljo dne 1. decembra t. l. ob 10. uri predp.

v telovadnici „Trž. Sokola“.

(ulica Coroneo št. 15.)

==

DNEVNI RED:

1. Naše ljudsko-šolsko vprašanje. (Poročevalec: dr. Gustav Gregorin in Miloš Kamuščič.)
2. Srednje šolstvo. (Poročevalec dr. O. Rybář.)
3. Slovensko vseučilišče. (Poročevalec dr. O. Rybář.)

ODBOR.

Nevarnost razdora na Slovenskem.

I.

Slavno uredništvo „Edinosti“! Iz poročil Vašega cenjenega lista posnemam, da, kadar koli skušate biti nepristranski v presojevanju sedanjega razdora in boja na Kranjskem pa Goriškem, dobivate za plačilo batine od obeh pripravajnih se strank. Ko bi bil obstanek in napredek „Edinosti“ zavisen od milosti teh strank, počival bi list že več let tam, kamor je šlo spat stalni počitek že več slovenskih političnih in nepolitičnih listov. Ker pa „Edinost“ še izhaja in celo kakor dnevnik, bi sodil jaz, da vsi tisti ponavljajoči se napadi ne morejo pokopati „Edinosti“. Zato mislim, da si ohrani, narodu za korist, svojo nezavisnost tudi nadalje in da bo torej tudi za naprej presojala stvari ne le s stališča tržaskih Slovencev, temveč tudi skupnega vselovenskega naroda. To je toliko potrebnije, kolikor manj ima sedaj slovenski narod takih listov, ki bi se vzdrževali nezavisno od milosti sporajnih strank. Seveda je laže listu in vsakemu pojedincu, ako se podreja kakistranki, jo hvali tudi kadar zasluži le grajo, in jo v obče polpira, kakor želi ona. S takim po-

stopanjem je list in posamičnik vsaj pri svoji stranki v varnosti. Kaj pa, če naš razum ne more odobravati ne tega, kar brani naša stranka, in tudi ne tega, kar smatra za dobro nasprotna stranka?! Ali se ne dogaja v obli politiki, kakor v privatnem življenju, da morajo pristopiti tretji, da se spor reši kakor si boji?!

Gotovo je tako, in te vojne hočejo po možnosti zabranjevati s pomočjo posebnih mednarodnih sodišč!

Da bi imeli Slovenci kako obče priznano avtoriteto, bil bi sedanj razpor na Kranjskem in Goriškem že odstranjen oziroma bi ne bilo prišlo do njega, ali vsaj ne do take razdraženosti, kakršna se pojavlja sedaj v omenjenih dveh pokrajinah. Da Slovenci nimajo sedaj take avtoritete, je zanje v vseh deželah, ne le na Kranjskem in Goriškem, velika nesreča. Ako bi jo imeli bilo bi danes, kljubu obli politiki in nemškemu pa italijanskemu izpodkopavanju slovenske narodnosti, vse drugače in boljše!

Tako pa razsajajo po listih, kakor da bi ne imeli nikake odgovornosti pred skupnostjo naroda!

Takega razdiranja po domačih novinah ni bilo na Slovenskem še nikdar, in bodi usoda toliko prizanesljiva narodu slovenskemu, le preveč skušanemu v zgodovini in sedaj, da se ta boj zaduši in da se potem nikdar več ne povrne tako strašno škodljivo razdobje!

Novine so razposajene, v lažeh in pretvarah istotako, kakor novine posebne vrste, izlazi židovske. Vse slabosti tuje žurnalistike se že presajajo v predale polemčnih slovenskih novin. Neki listi so celo mojstri v kaženju tekstov, da toliko laže pobijajo nasprotnika in sleparijo čitatelje. Drugi pa so že toliko brezobzirni, da ovajajo tajnosti, katere so jim bile izročene pod pogojem uredniške molčečnosti. Ta stran je že tako skrajna, da more in mora porušiti prvo podstavo pri nas običajnega sotrudištva pri listih. Kdo si bo še upal razodeti uredništvu kako stvar, ki utegne koristiti narodu, ako se mora bati, da ga ovadijo, kedar ne bo mogel več soglašati z dotičnimi uredništvu in listi?! To je le eden primer, do kam so že zagazili v strupenem, do skrajnosti brezobzirnem prepiranju!

Ni res, da bi se razposajenim listom morali uklanjati ter vse trpeti, kar sedaj prinašajo v slovensko javnost. Ti listi pač raču-

nijo na svojo absolutno gospodstvo, na mlem n. pr. ravno tako, kakor prvi židovski »Nene Freie Presse«. Ta list razpolaga s tisočimi čitatelji in milijoni mu dohajajo za razne borzijske in diplomatske in vsakovrstne usluge; ne meni se za noben dokaz od strani družih listov, da laže, zavija in zavestno pretvarja stvari. No, mnogo vpliva je vendar že izgubil tudi ta najškodljivejši list v Avstriji, to pa zato, ker so druge stranke zasnovele svoje liste, v katerih dan na dan zavračajo laži in zvijače organa »Židovske zveze« v naši državi. Ta primer kaže, da bi se dalo stokrat laže ukrotiti slovenske liste, ki so predaleč zagazili v svojem sporu. Ako morejo torej taki listi še nadalje razsajati med seboj na škodo skupnih interesov slovenskega naroda, dokazuje to le, da smo ali preokorni ali pa premalo požrtvovalni, ali pa celo premalo zreli za sedanje političsko položeno skupnega slovenskega naroda. Drugače ne moremo misliti, da bi izlasi spor na Kranjskem trajal v sedanjem tiru že poldrugo desetletje, da ne govorimo že o prejšnji dobi.

Vprašamo: ako obstaja slovenski narod kakor skupnost, kje ostaja pa zavest o njegovih skupnih interesih? Ali se v slovenskem narodu nahaja moralna jednota ali ne?! Ako priznavamo tako moralno skupnost, jej moramo nalagati tudi skupno odgovornost! Kje so tisti pogumni rodoljubi, ki se zavedajo te odgovornosti?! Čim se v sporu narod uničuje moralno prek in prek, ali smejo zavestni rodoljubi molčati nasproti tej razdirjivosti?!

A ne le to: narod se spravlja v največjo nevarnost za njegov obstanek, ako se bo razdor nadaljeval. Tudi ko bi bil narod na znotraj popolnoma jedin in složen v vsem svojem mišljenju in delovanju, ostajala bi še vedno zunanja nevarnost; kakó se mora ta nevarnost še povečati, ako nas obli dogodki prehitijo in nas najdejo nepripravljene!! Po takem zahteva moralna odgovornost za obstanek narodov, da leta združi vse svoje sile v skupno brambo in okrepljenje, in v ta namen bi morali domača navskrižja odstraniti celó tedaj, ako bi bila dejanska in drugače opravičena. To zahteva sedanje položeno slovenskega naroda.

v daljnjih krajih privede na pot sočutnega človeka, ki mu hoče pomagati z dobrohotnim svetom.

— Čujte torej, je govoril ptujec — v glavnem mestu Francije je sedaj vse navskriž. Na vseh koncih in krajih preže razbojniški ljudje, za vsakim oglom nateza svoja užasa kakov ovaduh, kakov denuncijant! In gorje tistemu, ki so ga okrivili, bodi tudi po krivici! Njemu ni več rešitve. Vsi zapori so že prenapolnjeni. In velika večina njih niso ni storili, ni namerjali nič hudega. Grešili so jedino s tem, ker niso bili dovolj previdni v izbiranju besed... V Parizu so sedaj tla, ki tako rekoč goré pod nogami, so nevarna tla, ker ob vsakem koraku se ti odpre prepad, v katerega telebneš in se ne vrneš več. Pazite torej, pazite!

Na Edvarda so te besede ptujčeve napravile silen utis, kar prebledaval je. Sedaj še le se mu je oživila polna zavest o nevarnostih, s katerimi bo spojena rešitev naloge njegove. Odhajaje od doma je računal le s peklensko zlobnostjo markija, sedaj pa je vedel, da mu bo premagovati tudi nevarnosti splošnih razmer in viharje časov...!

Ker pa se vendar ni hotel kazati tujcu bojazljivca, neodločnega in omahljivega človeka, je vendar pripomnil:

Politični pregled.

V TRSTU, dne 27. novembra 1901

Iz proračunskega odseka. (Nadaljevanje sinočnjega brzojavnega poročila.) V nadaljevanju razprave o direktnih davkih govoril je posl. Vuković o delovanju davčnih nadzornikov. Izjavil je, da je naprošen od mnogih brodolastnikov in plovnih podjetij v Trstu, da pojasni nekatera dejstva o taksiranju brodolastnikov in plovnih podjetij. Dozdeva se, kakor da bi se glede taksiranja brodov hoteli povrniti zopet k razmeram, ki so svoječasno uničile prej tako evetočo mornarico jadrenice.

V dokaz temu je dejstvo, da je trgovinska mornarica 1870 štela nad 600 jadrenic, l. 1890 pa se je število iste skrčilo na 40! Ta fakt se ne sme pripisovati samo napredku parobrodov, temveč tudi pomanjkanju podpore od strani vlade in pa prevelikim davkom.

Dalje je izvajal govornik, da broderska podjetja nosijo razmerno 5% čistega dobička, vlada pa je vzela za podlago 10% dobiček in je na podlagi tega določila osebni davek.

Finančni minister je pobijal Vukovičevu trditve, da je osebni davek prevelik.

Protiprusko gibanje v Galiciji.

Po vsej Galiciji se bolj in bolj množi protipruska agitacija radi znanih dogodkov v Vrešnu na pruskem Poljskem, tembolj, ker se širijo vesti o grdem postopanju z jetniki. Poljski listi dvomijo na tem, da bi mogli poljski poslanci še nadalje podpirati politiko trozveze, ko dela pruska vlada na to, da bi uničila poljski življenj na Pruskem. »Czas« piše n. pr.: »Dolžnost poljskega naroda je, da se obrne proti svojim pruskim zatiralcem. Mi moramo delati na to, da se med ljudstvom razširi prepričanje, da je zveza Avstrije z Nemčijo le »Societas leonina« v izključno korist Nemčiji, kar dokazujejo tudi Bismarkova odkritja v listu »Hamburger Nachrichten«. Vsaka sprememba evropske kombinacije bila bi za Avstrijo koristna. Mi ne smemo pomagati jačenju Nemčije v Evropi, pač pa moramo stremeti, da se ista kolikor močje oslabi. Do sedaj se to naše menenje še ni izražalo od strani poljskih zastopnikov, odsej pa naj se sliši vsaki glas, ker tu gre za ohranitev narodne časti.«

— Eh, kaj čejó meni! Jaz sem tujec in se ne brigam za stvari, ki tu razburjajo duhove.

— Vendar vas moram vnovič svariti: bodite previdni! Kajti najnedolžnejša beseda, ko se vam niti sanjalo ni, da bi mogla iti komu navskrižje, vam more prinesiti velike sitnosti... Torej vi niste Francoz?!

— Ne, jaz sem Italijan, iz Piemonta sem.

— Iz Piemonta!

Ptujec je izgovoril ti besedi nekako tiho in zategneno in zdelo se ti je, kakor da se hoče nekako zamisliti. In res se je zamislil in lice mu je postalo še resneje, nego je bilo popred. Par trenutkov je bilo kakor da mu duh ni prisoten. Tudi Edvard je opazil to in ta ptujec je začel vzbujati v njem zanimanje.

Čez nekoliko trenutkov, kakor da se je vzbudil iz sna, je menil tujec:

— Ne štejte mi v zlo mojega vedenja in pa — moje odkritosti, ako vam povem, da poteze vašega lica vzbujajo v meni davne in — drage spomine. V izrazu vašega lica se mojemu duševnemu očesu zreali podobajo... n vzbujajo se mi spomini na bitje, ki je bilo neizrečeno blizo mojemu sreč...

(Pride še.)

PODLISTEK.

19

Za dežjem solnce sije.

— Povest iz prejšnjih stoletij; prevel Bukovič.

Ptujec je odvrnil:

— Potem pa se vam je godilo isto tako kakor meni! Tudi jaz v sedanjih časih najraje iščem mira in zavetja v samotni. Grozni žalostni časi so to! Kamor se oziraš, vidiš grde prizore; kjer si zazrl skupino ljudi, moreš biti blizu gotov, da gledaš skupino razbojnikov. Nikjer ga ni več reda, nikjer več zakona, kakor da so se potrgale vse vezi, ki so v gotovih mejah držale človeško družbo.

Iz besed ptujčevih, iz povdarjanj, si lahko čutil trpkost, ki jo mož nosi v sreč. Potem je pristavil:

— Tudi ti tam notri so taki...!

— Da, videti je to po vsej njih vnajnosti — je pritrdil Edvard.

— Za človeka, ki nosi človeško sree v prsih in mu čutstva niso še poživinila, je to hudo, mučno, ako mora gledati take prizore in poslušati take stvari. Mene navdaja z grozo, ko razmišljam, kam mora slednjič

dovesti taka pokvarjenost, taka demoralizacija... Strašen konec bo to.

Ptujec je obmolnil. Edvard pa mu je pritrdil molče in le kimaje z glavo.

Bilo, da se je hotel ptujec rešiti iz mučnih mislij in v ta namen navesti govorico na drug predmet, bilo, da ga je gnala radovednost, bilo da je slutil, da je Edvard po sila važnih poslih na potu v Pariz, vprašal je:

— Oprostite mi, gospod, vprašanje: vi ste gotovo na potu v glavno mesto?!

Da ni vnajnost ptujčeva napravljala ugodnega utisa in vzbujala zaupanja, bi le bil dal odgovor, s katerim bi se bil izognil ptujčevemu vprašanju; tako pa je pritrdil ptujcu odkrito.

Ptujec je nabral obraz v zelo resne gube in zdelo se je, kakor dase bavi z jako resnimi mislimi. Tako je bilo tudi. Le vedel ni, kako bi začel. Slednjič je vendar spregovoril:

— Ako bi vedel, da se vam ne bom videl usiljiv, bi si dovolil izpregovoriti vam besedo resnega posvarila. Verjemite, da je tako potrebno v sedanjih časih, izlasi, pa njemu, ki prihaja semkaj kakor tujec.

O tem je ptujec vpri v Edvarda pogled, ki je kar govoril: zaupaj mi! In Edvard je odgovoril s pogledom, ki je izražal hvaležnost in zadovoljnost, da mu je naključje

»Nova reforma« pa piše: »N-ši poljska delegacija na Dunaju se ne sme dati voditi od načel Bismarekovi. Ona ne sme žrtvovati narodnih interesov svojega lastnega naroda le v ta namen, da bi ustrezala hipnim strujam vna je politike Avstro-Ogerske. Že ta razlog je več nego zadosten, da poljski klub ne bo dajal več svoje roke za ohranitev zveze z Nemčijo. Naša reprezentanca ne sme izrekati zaupanja vladi, ki se spušča v zvezo s tako državo, ki naše narodne pravice, da, pravice človečanstva in civilizacije tepta z nogami.«

(Da, poljski listi, ko bi ne bilo gospoda Jaworskega. Ta sodi drugače, ker se prišteva — diplomatom. Ti se ne spuščajo v tiste nižave, kjer narod čuti in — trpi! Zato je le malo nade, da ne bi »skolo« tudi nadalje podpiralo politike trozveze. Če bi hotelo to, bi moralo tudi v notranji politiki ubirati drugačna pota. Op. ured.)

Otvoritev državnega zbora Nemškega. Včeraj je predsednik Ballestrem otvoril zasedanje nemškega državnega zbora. Po dogovoru načelnikov klubov se v ponedeljek zaprične razprava o načrtu novega carinskega tarifa. (Jako se jim mudi. Sploh kažejo vsa znamenja, da nemška vlada prav resno misli se svojim novim tarifom, s to nečuvno gospodarsko provokacijo, da so se torej motili tisti naši prijatelji Nemcev, ki so menili, da je bil novi tarif le bolj šahovna poteza in da ga vlada umakne zopet v primernem trenutku.)

Zavezni svet je dne 25. t. m. odobril proračun vojne mornarice za l. 1902. Stroški znašajo 209 milijonov mark in so za 3-4 milijone manjši od stroškov, ki so bili proračunjeni za l. 1901.

Državljanska vojna v Kolumbiji. Iz Washingtona poročajo, da se je guverner Alban se 600 možmi zapel v bitko z ustaši blizu Empire. Komunikacije in tranzitna trgovina so v nevarnosti. Amerikanski komandant Crea je brzojavno vprašal vlado Združenih držav, kako stališče naj zavzame nasproti bombardiranju mesta Colon. Sodi se, da je dobil Crea nalog, naj zabrani bombardiranje mesta Colon. Iz Panama pa brzojavljajo, da je poveljnik kolumbijske topničarke »Prinz« odločil, da ne prične bombardiranja mesta Colon pred petkom ob 6. uri popoldne.

Vojna v južni Afriki. Lord Kitchener brzojavlja iz Pretorije dne 23. t. m. sledeče podrobnosti o bitki pri Willersdorfu: V noči med 19. in 20. t. m. je major Fischer odposlal iz Reitzfonteina nekoliko patrulj, da blizu Kalkspruita zasedejo neki grič, ki dominira Zanddrift. Patrulje pa so že našle grič zaseden po sovražniku.

Ob zori je Fischer se svojimi četami naspal Bure istočasno od severa in juga in polagoma si je priboril precej ugodno stališče.

Okoli devete ure zjutraj pa so se angleški konji — ne ve se, iz kakega vzroka — splašili, kar je povzročilo v angležkem taboru veliko zmešnjavo. (To pa je že prečuden izgovor). Buri so porabili to priliko, da so zopet zavzeli prejšnjo pozicijo.

Major Fischer in stotnik Longmoray sta bila jako težko ranjena.

Okoli 10. ure zjutraj se je ves angleški oddelek, sestojeci iz 350 mož, moral udati. — Proti 11. uri je došla kolona Remington, ali bilo je že prepozno, ker sovražnik se je bil že oddaljil, potem ko je izpusil ujetnike. Burski poveljnik Buyo, katerega je Remington ujel, je bil ranjen.

Torej so bili tega angleškega poraza le konji krivi, ki so se ravno takrat splašili, ko je bilo Burom prav. Jedenkrat je kriva megla, drugokrat mezge, tretjikrat konji itd., le angleški poveljniki in angleški vojaki niso nikoli krivi na porazih! Imajo pa res veliko smolo ti Angleži v južni Afriki, če so se celotni, mezge in — megla zvezali z Buri proti njim!

Tržaške vesti.

† Fran Kalister

Vest o smrti mecena našega, Frana Kalistra, zadane slovensko javnost tem bolešneje, ker prihaja povsem nenadejano.

Pred par dnevi še smo ga videli hoditi po mestu zdravega in veselega, a danes zjutraj ob 8. uri je zatisnil oči za vedno v naročju ljubljene soproge svoje.

Pred 4 dnevi ga je pljučnica položila v postelj, danes pa ga je smrt zalotila skoro nenadejano. On sam se menda ni zavedal resnosti svoje bolezni; pač pa se je zavedala okolica njegova. Vendar pa je smrt prišla nenadejano tudi njim. Malo pred 8. uro je pokojnik še govoril in kmalo potem ga ni bilo več.

Kaj je bil g. Fran Kalister, tega menda ne treba pripovedovati naši javnosti. O tem govoré njegova neštevilna dela za prosveteh in povzdigo izlasti kulturnih institucij naših, ne le v Primorju, ampak povsod, kjer se pojavlja slovensko življenje.

Posebno na srečo pa mu je bila naša učeca se mladina. Z obilnimi darovi je podprl »Radogoj«, pazinsko dijaško podporno društvo in podporno društvo slovenskih visokošolcev na Dunaju. A tudi na prošnje vrednih posamičnikov ni nikdar odrekal podpore.

Pokojnik je razpolagal z velikim imetjem; uživajočemu velik ugled v socialnem življenju mesta, so mu bila odprta vrata v najodličnejše kroge. Ali njega nista omamila ni imetje, ni ugled, ki ga je užival pred svetom: ostal je zvest sin svojega naroda v vseh običajih svojih in izlasti v občevarjanju z rojaki. Bil je in ostal do konca svojih dnij tip slovenske priprostosti in ljubeznjivosti.

Narodni davek, ki ga moramo nositi, postaja že prevelik in komaj da ga zmagujemo! Često smo bili v zadregi. In tedaj je bila prva naša pot h — Kalistru. Nikoli nismo trkali zastoj na njegova vrata. Njegovo sree in njegova denarica sta bila vsikdar odprta za dobro stvar! Kar je pokojnik žrtvoval za blagor našega naroda, gre v tisoče in tisoče!

Tudi našemu listu je bil pokojnik zvest čitatelj in iskren prijatelj. Vedno se je zanimal zanj in vedno povpraševal o njega razvoju. Danes, ob smrtnem odru pokojnega dobrotnika, hočemo v znak iskrene hvaležnosti priznati, da brez Kalistrove radodarnosti ne bi se bil naš list nikdar tako povspel. — Njegova glavna zasluga je, da se je mogel razviti v dnevnik ter da smo prišli do lastne tiskarne.

Izlasti mora blagoslovljati njegov spomin, kakor že rečeno, naša mladina, niža in viša. Dobrote, ki jih je pokojnik sipal nanjo, so neštete.

In delil jih je, ker je ljubil svoj rod. Da, zvest sin je bil svojemu rodu! Ni silil v ospredje, ni silil v hrupne borbe — politik ni bil. Ali, kadar ga je rodoljubna dolžnost zvala, vršil jo je zvesto, pošteno. Nikdo ga ni mogel pregovoriti, kako naj voli. Parola, izdana od vodstva slovenskega, mu je bila vsikdar v zapoved. Ob takih časih je bil pokojnik v najlepši izgled, kako se treba držati narodne discipline.

Fran Kalister je umrl; njegova dela pa žive in bodo živela in pozni rodovi bodo uživali sadove dobrotnosti njegovega rodoljublja, njegove slovenske zvestobe ter bodo blagoslovljali njegov spomin.

Rojaki! Zberimo se vsi v duhu okolo mrtvaškega odra pokojnega mecena in dobrotnika našega naroda in vsikliknimo jednodušno in iz globine hvaležnih src: Slava, neverljiva slava spominu pokojnega Frana Kalistra!

Odlikovanje. Župana Volosko Opatije in namestnika deželnega glavarja istrskega, g. dr. Andreja Stangerja, je Njeg. Velič. kralj Grški odlikoval z vitezkim redom sv. Salvatorja. Zasluznemu hrvatskemu rodoljubu naše iskrene čestitke.

Laški šovinizem. »Piccolo« pripoveduje, da je izvedel, da bodo imena postaj nove ozkotirne železnice isterske tudi v slovenskem oziroma hrvatskem jeziku in pozivlja seveda vse zemeljske in nadzemeljske moči, da to preprečijo ter dosežejo, da bodo imena postaj jedino v laškem jeziku. V podkrepljenje tega pravi med drugim ta molzna krava — poljskega Žida, da bo nova železnica tekla skoraj izključno po laških tleh. Da se more človek povspeti do take brezobrazne trditve, mora že biti lastnik židovskega trobila in se nazivati — Mayer! A ne vsacega lista, temveč prav onega, ki vlada v Trstu na lesnem trgu, ker »Piccolo« kaže preseza v brezobraznosti ne le vse druge liste, temveč sploh tudi vse židovske liste. Kako more teči kaka železnica, ali kaka stvar preko Istre po izključno laških tleh, tega bi menda niti governo na lesnem trgu ne mogel razložiti, ker, kdor pozna narodnostne

razmere po Istri, ve, da Lahji prebivajo bolj zdržema samo po isterskih obmorskih gnezdihi (alias mestcihi); do sedaj pa ni še nikdo iznašel take železnice, ki bi po zraku skakala iz jednega mesta v drugo!

Kaj meniš — poljski Žid?! In vendar so »Lahji« čufuti dovolj nesramni, da trde, da bo železnica tekla samo po laških tleh in zahtevajo, naj bi se postaje te železnice, ki bo v resnici tekla blizu izključno po slovenskih tleh, imenovala samo v italijanskem jeziku! »Piccolo« že sedaj ščuva laško prebivalstvo na demonstracije, kadar se postavijo napisi tudi v hrvatskem oziroma slovenskem jeziku! — — — Nota bene: prav tisti »Piccolo«, ki dobiva mastne subvencije od vlade, subvencije, ki prihajajo — da bo kupa ironije polna — po veliki večini iz žepov slovenskih davkoplačevalcev v Avstriji. »Piccolo« smatra tudislovenska imena postaj kakor izzivanje laškega ljudstva. Laško ljudstvo se torej čuti izzivano, ali se je vsaj hujska po listih, subvencioniranih od vlade, naj se čuti izzivano, že radi tega, ako se poleg laškega postavi slovensko ime, in to v deželi, ki je po veliki večini slovenska!

To pa ni izzivanje slovenskega prebivalstva, ako se ga draži se samolaskimi napisi na njegovih tleh, ako se njegovi narodnosti takorekoč bije s pestjo v obraz!! Naše ljudstvo mora mirno prenašati, ko se mu krade njegova narodna lastnina, od laškega ljudstva pa se naravnost zahteva, da bodi tako objestno, da se čuti razžaljeno in izzivano že s tem, ako se mu ne dovoljuje — krasti lasti drugega naroda!

To je že infernalno beganje pojmov v laškem ljudstvu o mojem in tvojem, to je že infernalno rušenje elementarnega umevanja — pravice! Kako naj pride kedaj v deželo sprava ali vsaj modus vivendi, ako se v laškem ljudstvu ob vsaki priliki, dan na dan, z vsami sredstvi in skrajno brezvestnostjo aeguje in utrja prepričanje, da le to je pravica in le tako da je pravičeno, ako ima ono, laško ljudstvo, vse, drugi pa — nič! Infiltriraj mu danes take nazore, zatraj mu tako jutri, prisezaj mu pojutrsnjem, potem bi bil pravi čudež, ako bi se italijansko ljudstvo ne oprijelo takih pojmov in ako bi ne občutilo kakor storjeno mu žaljenje in krivico že to, ako je tudi drugemu dana kaka mrvice pravice!!

Tako se sistematično in proračunjeno zastrupljajo duše po židovskih — liberalnih novinah. Preračunjeno pravimo: list dreza, ljudstvo besni in — Žid si polni žepi!

Res gorostasna in skrajno infamna je taka predrznost, ali tudi naše ljudstvo se jedenkrat naveliča tega drezaanja in zbadanja ter se zavé, da mu njegovo človeško dostojanstvo ne dopušča, da bi mirno požiralo vse take infamne insulte.

Nikar naj se ne varijo, ni oni, ki ščuvajo in — dobivajo subvencije, ni oni, ki — dajejo subvencije!! Dan obračuna mora priti tudi za njih in — pride!!

Okoličanom v prevdarek. Našim Opencem se jo dogodilo nekaj, kar sicer ni moglo presenetiti nikogar, ki pozna čutila, ki jih v Trstu gospodovalna stranka goji do okoličanov. Ta čutila se kažejo v skrajni neobrohotnosti do vse okolice in do vseh okoličanov, brez izjeme! Brez izjeme, pravimo. Motil bi se, kdor bi menil, da nedobrohotnost signorov do okolice traja le dotlej, dokler so okoličani zavedno slovensko-narodni, in da se nehuje tam, kjer se začinja — cikorišstvo.

A — kaj še! Signori se pač znajo potuhiniti, kadar potreba tako nanese — ko so kaki važni politični dogodki, kakor na pr. volitve! Tedaj morejo celó govoriti, kako »radi« imajo okoličane! Ali ta ljubezen je le na jeziku in sree je ne pozna. Jezik jim laže o ljubezni, o prijateljstvu — sree je ledeno mrzlo. To sree sovraži, to sree mrzi. Mrzi okoličana — brez razlike, ali je narodajak, ali cikorišaš — mrzi ga radi rojstva, ker je prišel na svet z grdim neizbrisnim madežem od — slovenske krvi! Mrzi ga to sree signorov, mrzi tega okoličana, ker noče zginoti, ker je tako drzen, da še — živi. Sojen in obojen je, ker ekzistira. Povod tej sodbi je kratek, lakoničen, ciničen, krut in brezsrčen: kriv je, ker je živ!!

Ta kruta sodba ne izključuje cikorišašev in izdajic. In treba le take neverjetne zaslepljenosti, a kakoršno se odlikujejo ti poslednji, da ne vidijo, kar jim glasno govore dogodki slehernega dne...!

Ne more ga biti bolj prepričevalnega argumenta, nego so ti dogodki. Vse, kar se godi okolo nas, govori svoj jasen govor. In čimdalje si bodo izvestni okoličani zatiskali ušesa pred govorom dejstev, tem slabše zanje.

Jeden takih dogodkov je odklonitev prošnje Opencev za zopetno uvedenje semnje za živino od strani mestnega sveta. Bolj eklatantnega dokaza ga ni, da nedobrohotnost do okoličanov ne daje pardona nikomur in ne dela izjeme z nikomur. Kar se je dogodilo Opencem, je tako poučno, da ga vendar ne more biti v vsej okolici človeka, ki ne bi si znal delati iz tega primernih zaključkov.

Nič ni pomagalo dotičnim Opencem, da so prošnjo predložili v italijanskem jeziku; nič jim ni pomagalo, da je prošnjo pisala znana italijanska roka; nič jim ni pomagalo, da so ubrali ton, ki je bil malce več nego ponižen; nič jim ni pomagalo, da so v ganljivih besedah prisegali svojo udanost do mesta in so to poslednje proslavljali kakor svojega dobrotaike; nič jim ni pomagalo celó to, da je njihovo prošnjo podprla tudi laška kmetijska družba! Vse ni nič pomagalo! Dotični Openci so poslali v boj vse, o čemer bi človek sodil, da mora kaptivirati signore in jih storiti naklonjene Opencem, in zastopnik teh poslednjih v mestnem zboru, Ivan Gorup, je šel s pravim ognjem v boj, da izvojuje ugodno rešitev prošnje — vse zastoj: večina je vendar odbila prošnjo!!

Ali še ne umejete tega, okoličani?! Ako ne umejete, vam ne moremo pomagati. Postopanje signorov proti Opencem mora odpreti oči vsakomur. Zakaj jih je rodila slovenska mati in zakaj — so še živi?! To je njihov greh, ki se ne odpusča!

To je nago, suho, kruto dejstvo. In okoličani, ako hočejo sami sebi dobro, vsi, brez izjeme, tudi oni, ki so verovali dosedaj v »dobrotnost« signorov, bi morali iz tega dejstva izvajati jedino možen in logičen zaključek. Nikako čudo ni in nikdo ne sme zameriti tega, ako okoličani v prošlih časih niso bili jedini med seboj glede vedenja nasproti signorom. Eni so si hoteli boljšati stanje s prošnjami in ponižnostjo, drugi z zahtevanjem, bojem! To in ono pot je možno braniti in priporočati. Ali čim so dogodki in dejstva dokazala, da prva pot ne dovaja do cilja, da prošnje ne pomagajo, potem pa že vелеvajo zdrava seličnost, zmisel za svojo korist, nagon po samoohrani, vsakemu bitju prirojena volja za življenje, za eksistiranje: da se vsi stisnejo v falango in zložno nastopijo drugo pot — pot zahtevanja in, če potrebno, boja!!

Šličice s pota. Prejeli smo: Te dni mi je velevala dolžnost, da sem moral potovati nekam v Istro. Radoveden sem bil, v kakem stadiju se nahaja gradnja nove istrske železnice! Zato sem mejpotoma pozorno opazoval delo. Človeku, vajenemu gledati le širokotirne železnice, se zdi, ko gleda to ozkotirno, da vidi pred sabo le neko igralec! Nova železnica je skoraj dovršena, le tu pa tam treba še kaj popolniti. Kar dela na domačina žalostni utis, je to, da naleta na tej istrsko-avstrijski progi gruča samih tujih podanikov — iz dežele polentarjev! Mnogo naših državljanov in domačinov so morali mej tem s trebulom za kruhom, ker baje ni bilo — dela! Da, da, za tujce se pa vendar le še vdobi dela, je vedno še kak kotiček, kjer si služijo polente! Polente, pravim, ker jim dajejo tako plačilo, da si kruha ne morejo kupiti, ako nočejo — stradati! To bi bil tudi vzrok, radi katerega so obdržali samo take delavce, ki v skrajni bedi, v kateri se nahajajo, delajo skoraj zastoj!

Tablice na tej železnici, so še vse, kakor so bile, to je: v laško-nemškem jeziku! Le v Dekanah sem videl samonemško!!

Nad sv. Socerbon in nad sv. Antonom sem opazil zimsko cvetje — po domače: sneg: Burja je pa tako brila, da sva jaz in Tonček skoraj vao pot potiskala ušesa za privzdigneni ovrtnik sukneje.

Ko me še zebe, ko mislim na veliko potovanje svoje, posvečeno veldiplomatični misiji, zaključujem z iskrenim pozdravom g. K. in vsej družbi, katero sem imel čast pozdraviti v — Dekanah!

Popotnik.

Iz pred porotnega sodišča. Včeraj se je vršila razprava proti brivcu Josipu Sabanu iz Nabražine radi razžaljenja časti potom tiska. Soban je bil namreč poslal nekodpis v tukajšnji socialistični list »Lavoratore«, s katerim je žalil g.o. de Lorenzi tudi

iz Nabrežine. Na podlagi verdikta porotnikov je bil obtoženec spoznan nekrivim. Sodisce je obsodilo tožiteljico v poravnavo sodnih stroškov. Tožiteljico je zastopal odv. dr. Coduri, obtoženega pa odv. dr. Breiter. — Danes se vrši razprava pred porotniki proti znanemu hrvatskemu renegatu in proslulemu dru. Ivanu Krstiću, radi razžaljenja na časti potom tiska. Razpravi predseduje svetnik Pederzoli, obtoženca brani dr. Fillinich. — Nekoliko več o tej razpravi jutri.

Vreme. Burja razsaja že več dni po mestu in okolici in tudi mraz je pritisnil tako občutno, da so bili že pred par dnevi griči okoli mesta pobeljeni. Danes pa se je mraz še pojstril in tudi v mestu pada lahen sneg. Vse kaže, da bomo imeli leto nekoliko hujšo zimo, nego običajno.

Glavni zasedanje osebne dohodninske prizivne komisije za Istro za leto 1901, četrti, od kar je stopil zakon o osebnih davkih v veljavo, otvorjeno je bilo v ponedeljek dne 25. novembra 1901.

Ko je predsednik, dvorni svetnik in finančni ravnatelj, Oton vitez pl. Zimmermann, pozdravil navzoče ude, začela je komisija razpravljati o došlih prizivih.

Drobne vesti. Ljubezen iz modernih časov. Gospod Artur R. je grozen oboževatelj lepega ženskega spola. Rad je trgati cvetko za cvetko. Na potu svojih »zmag« je došel slednjič do krasne ter veleinteresantne šansonetke Tine L. Že po rokodelstvu devojke ni težko uganiti, da je bila to precej — lahka ljubezen. Vso noč se je zabaval žnjo in v jutro se je čutil olahčane za — zlato verižico, vredno 120 kron. Don Juan je padel iz poezije v prozo in je pevkino hitro ovadil na policijo. Ta je seveda poklicala Tinko pred se na pojasnila. In Tinka ni prišla v zadrego, marveč je izjavila, da jej je nje kavalir obljubil že večkrat, da jej podari tisto verižico. In ona si je mislila, da je v polnem pravu, ako si vzame sama, kar jej je obljubil on. Naši viri ne poročajo o tem, kako sta se pobotala.

Maščevalen deček. Neki mlad deček je prošil večerj dela na parniku »Jason«. Ker ga niso potrebovali, je umevno, da ga niso tudi vsprejeli. To pa je vročernega dečka tako segrelo, da je vrgel kamen v parnik in pobil nekaj šip. Fantalina so odveli v zapor.

Kam je prišel voziček? Tako je vpraševal večerj neki uslužbenec tvrčke Paris. Pustil je bil namreč na ulici »za hip« štirikolesni voziček, a ko se je povrnil iz neke prodajalnice, vozička ni bilo več. Kdo ga je odpeljal? To je za sedaj še nerešeno vprašanje. Tatvina je naznanjena policiji.

Neki »Piccolo« »otrudnik« — pri birmi! Sinoči kasne ure je neki »Piccolo« »otrudnik« v gostilni »Abbonanza« v ulici Torrente pobil več posode — ne da bi mislil na poravnane škoda. Zato je bil tudi — birman. Natakari je v svoji jezi pozabil na dolžni respekt pred gubernom na lesnem trgu ter je začel razsajajočega gosta klofutati in mikastiti. Situacija je postala malce neprijetna za finega gospoda, posebno zato, ker so se gledalec izborna zabavali na njegov račun. So pač menda tudi oni izgubili dolžni respekt. Ždič se je rešil slednjič s tem, da je drznim in velikim skokom zapustil bojišče. Taki časi so sedaj, da ljudje kar nič več ne spoštujejo organov — najviše avtoritete v mestu.

Originalen mož. Sinoči se je predstavil na inspektoratu v ulici Tigor 26-letni kamenosek Evgenij P., češ, naj ga zaprosi, ker je hotel razbiti več svetilk. Na vprašanje, zakaj je to storil, je odgovoril, da ni imel drugega dela. Obdržali so ga seveda v zaporu tega originalnega moža.

Tatvina. Včeraj zjutraj so aretirali v svobodni luki 30-letnega delavca Ivana B., ker je hotel odnesti 5 kg in pol kave. Ljubitelja kave so odvedli v zapore.

Pilbica vsak... plačal pa nič. 41-letni trgovec z vinom Anton B. in 35-letni njegova ljubinka Alojzija S. sta bila in jela v gostilni Ivana Štrčiča v ulici Pozzo del mare, ne da bi imela resno voljo za poravnane računa. Počasi se je nabralo 29 kron in 48 st. Bržkone se jima je zdelo dovolj in včeraj sta ju hotela odkuriti. Ali gostilničar je menda navihano mož in se mu je bržkone zdelo, da se gosta hočeta posloviti po — francoski. Zaljubljeni parček je moral na policijo in od tam so ju odvedli v zapore, kjer ju poudi, da so izumrli tisti gostilničarji, ki so dajali zastonj.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 28. novembra ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Solitario 8, hišna oprava; ulica del Ronco 3, kočijna kolesa; ulica Kandler 1, hišna oprava; ulica Madonna del Mare 20, hišna oprava; ulica del Torrente 34, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 8° 8, ob 2. uri popoldne 12° 5 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 761.6 — Danes plima ob 6.35 predp. in ob 8.18 pop.; oseka ob 1.13 predpoludne in ob 1.44 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× Volilno gibanje v Istri. Dosedanji uspeh volitev volilnih mož v Istri:

a) Naša stranka je dobila:

1. V političnem okraju kopeškem občine: Klanec (5), Dolina (10), Dekani (12), Milje (9), Buzet (26), Korte (1), Marežice (6).

2. V političnem okraju voloskem občine: Podgrad (15), Lovran (4), Opatija-Volosko (5), Kastav (35), Materija (11).

3. V polit. okraju pazinskem občine: Boljun (7), Labinj (18), Pazin (23), Žminj (10), Plomin (8), Tinjan (7).

4. V polit. okraju poreškem občine: Motovun (8).

5. V političnem okraju lošinjskem občine: Dobrinj (8), Omišalj (5), Dubašnica (7), Baška (8), Cres (7).

6. V polit. okraju puljskem občine: Kanfanar (1), Barban (7), Vodnjan (8).

b) italijanska stranka je dobila:

1. V polit. okraju koperskem občine: Pomjan (5), Koper (5), Roč (6).

2. V polit. okraju voloskem občina: Mošćenice (5).

3. V polit. okraju pazinskem nobene občine.

V polit. okraju poreškem občine: Črni vrh (5), Umag (5), Višnjan (9), Opatelj (4), Vižinada (3), Buje (8), Grožnjan (8).

5. V polit. okraju lošinjskem občine: Mali Lošinj (5), Osor (4).

6. V političnem okraju puljskem občine: Kanfanar (6), Sanvinčenti (6), Pulj (18), Bale (4).

Jednoglano se izvolile naše volilne može sledeče občine:

1. Buzet, Dekani, Dolina, Klanec, Marežice, Korte.

2. Kastav, Materija, Podgrad, Opatija-Volosko.

3. Pazin, Plomin, Žminj, Boljun, Tinjan.

4. Motovun.

5. Dobrinj, Omišalj, Dubašnica, Cres, Baška.

6. Vodnjan.

Prosimo vse somišljenike, naj nas takoj in brzojavno obveščajo o vspehu volitev, ne glede, ali je vseh za nas dovoljen ali ne.

Vesti iz Koroške.

— V občini Zreče, s katero smo se nedavno bavili tudi, ker na slovenske prošnje daje nemške odgovore, so že januarja lanskega leta izvolili novi občinski odbor. Ali potrditev župana se je zavladevala, ker so se volitve morale trikrat vršiti, ker jih v Gradcu dvakrat niso hoteli potrditi. I seveda, saj so bili rekurenti — Nemci. Sedaj pa je, slednjič, novi odbor začel delovati in mi se pridružujemo želji »Domovine«, da bi ta slovenska občina tudi slovenski uradovala.

Žalosten zaključek življenja. Pred porotnim sodiščem v Mariboru so obsodili nekega 73-letnega starca na smrt na vešalih, ker je 2. sept. 1900 umoril moža svoje hčere in ga oropal. Slednji pa je bil tudi že star nad 60. Morilec je udaril svojo žrtev petkrat z železnimi vilami, potem petkrat s sekirjo po glavi in slednjič je odtrgal iz ograje še kos lesu, s katerim ga je tepel toliko časa, da je mož izdihnil. Truplo umorjenega so našli zakopane v gojišču. Žena umorjenega, ki je bila tudi obtožena radi sokrivde, je bila oproščena.

— Skrajna nemškutarska predrznost. Pred porotniki v Mariboru je sedel na zatožni klopi posestnik Jakob Dobsa, obdolžen, da je umoril svojo taščo. Branitelj mu je bil odvetnik dr. Pipuš. Ker pa je le-ta govoril slovenski, so nemškutarski po-

rotniki je-li mrmrati in so zahtevali od predsednika sodišča, naj zapove branitelju, da mora govoriti nemški. Na to impertinentno zahtevo je odgovoril predsednik: da to je stvar braniteljeva, ali govori nemški ali slovenski in porotniki da nimajo pravice segati radi tega govorniku v besedo. Dr. Pipuš je seveda tudi nadalje govoril slovenski.

— Po 8 letih. Leta 1892. je okrožno sodišče zaprlo posestnikovega sina J. Šalamona iz Št. Andraža v Slov. Goricah, ker je bil na sumu, da je umoril Marijo Koziša, ki je služila pri njegovih stariših in sicer zato, ker jo je on zapeljal, in se je nahajala v blagoslovljenem stanju. Dekle je bilo staro 16 let; nekega jutra so je našli mrtvo. Ker je tedaj manjkalo dokazov, so Jož. Šalamona izpustili. Sedaj pa so dobili novih dokazov, in na podlagi teh so Šalamona orožniki odpeljali v ječo v Ptuj.

Brzojavna poročila.

Proti Chamberlainu.

LONDON 27. (B.) Campbell-Bannerman je imel v Lancastru govor, v katerem se je dotaknil tudi znanega Chamberlainovega govora in je rekel: Kaj naj rečemo o vedenju ministra, ki žali jeden ptuj narod za drugim ter vzbuja ogorčenje vseh prebivalcev največje vojne vlasti današnjega dne. Nobe-nega dvoma ni, da je na ta način vzbujeno čustvovanje prerazdraženo, ali to ne odpravi s sveta odgovornosti moža, ki v takih kočljivih časovnih okoliščinah rabi besede, ki bi mogle jako nevarno delovati in bi utegnile podaljšati vojno.

Državljska vojna v Kolumbiji.

NEW-YORK 26. (B.) Glasom brzojavke iz Colona, so se ustaši, radi pomanjkanja streljiva, umaknili od Imperadora. Sami so izjavili, da njih zgube v bitki pri Imperadoru znašajo 60 mrtvih in ranjenih in da je med istimi tudi polkovnik Oyas. Ustaši zatrjujejo, da so imele vladne čete nad 150 mrtvih in ranjenih. Pozneje došla brzojavka iz Colona pravi, da se je pri Barbacao vnel močan boj. — Železniški vlaki ne morejo voziti.

Eksplodizija z veliko nesrečo.

DETROIT 27. (B.) V sled eksplozije v tovarni ejektorjev je bilo 14 delavcev ubitih in 38 ranjenih.

Pogrešan parnik.

LONDON 27. (B.) Kakor javlja »Daily Mail«, poročajo v Hong-kong došle ladije, da se pogreša parnik »Alert«, ki je odplul s Filipinov se 100 potniki. Druge ladije ga iščejo.

II. izkaz

darovalcev podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju za l. 1900/1901.

Po 20 K so darovali: gg. Kremžar Al. mag. svet. v p. Dunaj, dr. Glančnik Jer. odv. Maribor, slov. posojilnici v Slov. Bistrici in v Ribnici.

Po 10 K: gg. ekscel. baron Schwegel Dunaj, Josip Smolej e. kr. notar Velike Lašče, vč. g. Wieser Jan. dek. Velikovec, vč. g. Horg Lovro st. prošt Maribor, gospa Šebenikar Mat. Rakek, gg. dr. Štempihar Val. odv. Kranj, vč. g. Guzelj Fr. vikar Logje (Gor.), J. Martinak e. k. sodni svet. Ljubljana, dr. Murko Mat. e. k. vseučil. docent Dunaj, dr. Schell Jos. odv. Greifenburg (Kor.)

8 K: g. Ulčar Lovro e. k. sod. nadsvet. v p. Gradec.

Po 6 K: gg. Arh Iv. e. k. nadoskrb., Schramek Vilj. nadnič. Dunaj, Oblak N. e. k. stot. Mor. Belacerkv (Mähr. Weisskirchen), D. Puppo Kranj, Perušek Rajko e. k. gimn. prof., Žagar Drag. dež. blag. v p. Ljubljana, Hrašovec Fran e. k. okr. sod. v p. Gradec, Šavnik Karol, ces. svet. itd. Kranj, dr. Mantuani Jos. e. k. amanuensij Dunaj, gospieta Picek Fani, Ribnica.

Po 5 K: gg. Killer Jak. Kranj, dr. Stare Jos. e. k. flr. prok. prist., vč. g. Zamejje And. kan., Vodnik Alojzij kamn. mojster, Rohrman Vikt. trg., vč. g. Kalan And. kan. Ljubljana, dr. Janežič Konrad odvet. Volosko, Mladič Ant. e. k. sod. pristav Postojna, Lašič Henrik e. k. sod. pristav Ajdovščina, Mašelj Fran e. k. rač. stot. 18 pešp. Olomunec, vč. g. Hrastelj Fran župnik Ribnica (Štaj.), Janežič J. tov. Griže, vč. g. Flego Pet. kan. Trst, dr. Vošnjak J. dež. posl. itd., Slov. Bistrica, Žunkovic Davorin e. k. stot. itd. Maribor, dr. Pauer Karol e.

k. nadsvet. Gradec, Vavru Jan. e. k. prof. v p. Ljubljana, dr. Dečko Ivan odv. Celje, Čelešnik J. e. k. nadofic. Brežice.

(Zvršetak pride.)

Ivan Angeli

ulica Canale 5

zraven cerkve sv. Antona novega

je edini tovarnar čopičev vseh vrst in ščetk, nahajajoč se na tržaškem trgu ter zamore konkurirati z vsakomur.

VELIK IZBOR velikih ščetk od grive ali korenin tudi malih. Angleške ščetke za čiščenje obuvalec, neprelomljivi ameriški glavniki, angleške ščetke za zobovje čistiti, specialitete za parfumovanje angleškega in domačega izdelka vse po jako znižanih cenah.

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI

z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

katera se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla città di Trieste“

tvrdko

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 34

nasproti gledališču „Armonia“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIK IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Velikanska rastava pohištva in

tapečarij. Izvenredno ugodne

cene.

VILJEM DALLA TORRE

v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana.)

Moje pohištvo doneseno. —

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst

TOVARNA:

Via Tessa, vogal
Via Limitana

ZALOGE:
Piazza Rosario št. 2
(šolsko poslojpe)
in Via Riborgo št. 21

Velik izbor tapečarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.

ILUSTROVANI ČENIK ZASTONJ IN FRANKO Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

MATTONI

GISSHÜBLER

alkaliska kiselina

Podpisani, potrti in strti od prevelike žalosti, naznanjajo sorodnikom, prijateljem in zancem pretresljivo vest, da je njihov ljubljani, dobri, nepozabni soprog, oče, brat in stric, gospod

Fran Kalister

danes ob 8. uri zjutraj po kratki bolezni in v 62. letu svoje dobe Bogu izročil svojo dušo.

Zemski ostanki preminolega prepeljejo se v petek ob 10. in pol uri predpoludne iz hiše žalosti, trg Stazione, naravnost na pokopališče.

Dragi pokojni bodi priporočen vsem v blag spomin!

V TRSTU, 27. novembra 1901.

Ivana ud. Devet, sestra.

Ivana, soproga.

Josip Devet, nečak.

Viktor, sin.

Pogrebno podjetje Zimolo.

Konsorcij tiskarne „Edinost“ si vsoja naznaniti, da je glavni ustanovnik iste, gospod

Fran Kalister

danes ob 8. uri zjutraj umrl.

Zemski ostanki pokojnika se prevedejo v petek ob 10. in pol uri zjutraj iz hiše žalosti na trgu Stazione naravnost na pokopališče.

TRST, dne 27. novembra 1901.

Ivan Semulič

v Trstu, Piazza Belvedere (nova hiša)

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste, iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Julij Redersen

izdelovatelj zdravniških pasov in ortopedičnih aparatov.

Trst. — Via del Torrente št. 858-3. — Trst.
(Nasproti „Isola Chiozza.“)

Kirurški instrumenti, ortopedični aparati modrei, umetne roke in noge, berglje, ernanični pasovi, elastični pasovi in nogovice, suspensori, elektroterapevtski aparati, aparati za umetno dihanje ter predmeti za bolnike

Zaloga

predmetov za kirurški zdravljenja, angleški predmeti od gumija in nepremočljivih snovi,

M. U. Dr. Ant. Záhorský

priporoča svojo pomoč na porodih, abortih in vseh ženskih boleznih, kakor: nerednosti v perijodi, krvavenje, beli tok, neredna lega maternice itd., kakor sploh v vseh slučajih bolezni.

Ordinuje ulica Carintia št. 8. od 9-11 in od 2-4.

Jakob Kosmerlj

— TRST —

ulica ss. Martiri št. 16

nasproti Komando Marine.

— TRGOVINA —

Jestvin in kolonijalnega blaga, delikates in konserv.

Izbor raznih vin in likerjev.

Imam tudi filijalko v ulici Bastione št. 2 nasproti ženskemu liceju.

Priporočam se p. n. občinstvu in sem najudanejši

Jakob Kosmerlj.

Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika z razpečevanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. Ponudbe pod naslovom Ludwig Oesterreicher v Budimpešti, VIII Deutschgasse, 8.

Josip Bizjak

urarski mojster v Trstu ulica Stadion 25. naznaja slavnemu občinstvu, da je odprl svojo lastno delavnico za popraviljanje ur vseh vrst, bodisi žepnih najfinejših kakor tudi velikih stenskih; obljubuje, da si bo prizadeval zadovoljiti vsakogar, koji bi mu blagovolil dati dela, za kojega izvršitev tudi jamči. Za mnogobrojno podporo se udano priporoča.

Nova čevljarnica

„Alla Corsia Giulia“ Fran Benčiča v Trstu ulica Giulia št. 3. Velika zaloga obuvila vsake vrste lastnega izdelka za moške, ženske in otroke. Blago kakor: podplati, usnje in pripadki so iz najboljših tu- in inozemskih tovarn. Izvršuje točno vsako naročbo po meri in najnovejši modi. Vsaka poprava se dogotovi v istem dnevu. Cene brez konkurence. Kože v vseh barvah.

Skladišče vina

ulica Acquedotto št. 23. Prodaja vina v sodih in buteljkah. Fine pašne in dezertne vina na debelo in drobno, franko na dom po najugodnejših in konkurenčnih cenah.

Pekarna in sladčičarna

Jakob Jellen v Trstu, ulica Sette Fontane št. 13. priporoča 3 krat na dan svež hruh in velik izbor sladčic. Sprejema v pecivo bodisi testo za navaden kruh ali sladčice. Zaloga moke iz prvih ogerskih mlinov.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novot za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/2 %	30-dnevni odkaz 2 1/2 %
30- " " 3 1/2 %	3-mesečni " 2 1/2 %
	6- " " 2 1/2 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse: krepost z dnem 24. junija, 28. junija in odnošno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradce Sibin, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Line, Olomcu Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1% provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Prodajmi.

čamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlati pa srebrni denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogodb

Fran Wilhelmov

odvajajoči čaj

od

Frana Wilhelm

lekarnarja c. kr. dvornega zalagatelja NEUNKIRCHEN (Spodnje avstrijsko.)

Se dobiva v vseh lekarnah v zavrtku po 2 K. avst. velj.

Remeljni v velikem izboru, bukove debla orehovina, jelovina, trd les vsake vrste, dogice za parkete, bukovina, jelovi podovi, držala za stopajice.

Cene zmerne.

Viktor Miklavez

v Trstu Via Fonderia št. 10.

Proti malokrvnosti, za rekonvalescente in v obče za vse šibke osebe kakor tudi blede deklce se priporoča

Ravasinijev železnati kinin.

Sestavljen je iz racionalno izbranih potrebnih količin železa in delujočih prvih kinina.

Steklenice po kron 1-20, 2- in 3-60.

Vdobja se samo v

LEKARNI RAVASINI

v Trstu, Piazza della Stazione št. 3.

Poštne pošiljave s povzetjem.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5 — Trst.

— Kožuhar in izdelovalec kap —

Odklikovan na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za civilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave v svo točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molemi in ognju.

KARLO PERTOT

kamnosek

nasproti pokopališču pri Sv. Ani.

Izdeluje iz istrskega in kraškega kamnja vsakovrstne najnavadnejše do najfinejše izdelke.

Priporoča se slavn. občinstvu za vsakovrstne napisne plošče in nagrobne spomenike.

Sprejema naročbe za stavbinske in druga v to stroko spadajoča dela.

Vsaka naročba se izvrši točno in po ugodnih cenah.

Zahtevajte v vseh javnih lokalih:

Sport & Salon najelegančnejši, najboga-

tejši na vsebini, v visokih in odličnih krogih, v društvi in javnih lokalih tu in inozemstva najbolj razširjeni nemški družinski list, ki vsprejema rodbinska, društvena, umetniška in sportna poročila brezplačno.

Izhaja vsako soboto.

Naročiti se more z vsako številko in stane na leto:

v navadni izdaji K. 24, posamezne šte. 50 st. v luksni " 40, " " K. 1.— v krasni " 100, " " " 2.—

Posamične številke proti plačilu v znakah.

Uredništvo in uprava: Dunaj, IV., Plösslgasse 1.